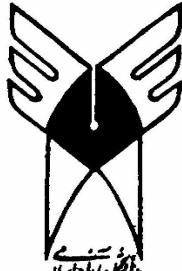

صلاة الاضلاع

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی ، گروه جامعه شناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش جمعیت شناسی

عنوان :

تأثیرات پایگاه اجتماعی اقتصادی زنان همسر دار ۳۰ تا ۳۹ ساله بر استفاده از وسایل تنظیم
خانواده در منطقه ۷ کرج
در سال ۱۳۸۹

استاد راهنما :

دکتر سیدرضا معینی

استاد مشاور :

دکتر محمود مشفق

پژوهشگر :

عاطفه ملکی دیزبنی

تابستان ۱۳۹۰

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب **عاطفه ملکی دیزینی** دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته به شماره دانشجویی ۸۷۰۸۴۹۳۱۴۰۰ در رشته **جمعیت شناسی** که در تاریخ ۱۳۹۰/۵/۱۸ از پایان نامه خود تحت عنوان: **تأثیرات پایگاه اجتماعی اقتصادی زنان همسر دار ۳۰ تا ۳۹ ساله بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده در منطقه ۷ کرج در سال ۱۳۸۹** با کسب نمره ۱۸/۷۵ و درجه عالی دفاع نموده ام بدین وسیله متعهد می شوم:

۱. این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده ام، مطابق ضوابط و رویه های موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام.
۲. این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
۳. چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هر گونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.
۴. چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی:

تاریخ و امضاء:

بسمه تعالی

در تاریخ ۱۳۹۰/۵/۱۸

دانشجوی کارشناسی ارشد خانم عاطفه ملکی دیزینی از پایان نامه
خود دفاع نموده و با نمره ۱۸/۷۵ بحروف هجده و هفتاد و پنج صدم
و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

تقدیم به :

برادر عزیزم منصور که در تهیه این پایان نامه مرا یاری نمود روحش شاد یادش گرامی.
و خانواده محترم و عزیزم که همواره موجب دلگرمی من در ادامه تحصیل بوده اند نهایت
سپاسگزاری و تشکر را دارم .

تشکر و قدردانی :

به مصداق آیه شریفه « من لم یشکر المخلوق و لم یشکر الخالق» وظیفه خود می دانم در درجه اول از استاد راهنمای خود جناب آقای دکتر سید رضا معینی تشکر و قدردانی نمایم که با صبر ، بصیرت و راهنمایی های ارزنده خود ، در مراحل مختلف این پایان نامه بنده را یاری نموده اند .

همچنین از اساتیدی که در طی دوران تحصیل مرا مرهون محبت و کمک های بی شائبه خویش نمودند و از محضر آن بزرگواران استفاده کردم، صمیمانه تشکر می نمایم .

با تشکر عاطفه ملکی دیزبنی

چکیده

مقدمه

فصل اول: کلیات طرح

۱	۱-۱ بیان مسئله
۳	۲-۱ هدف های تحقیق
۳	۱-۲-۱ هدف اصلی
۳	۲-۲-۱ هدفهای فرعی :
۴	۳-۱ اهمیت موضوع تحقیق و انگیزه انتخاب آن :
۵	۴-۱ تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۵	۱-۴-۱ پایگاه اجتماعی- اقتصادی
۶	۲-۴-۱ باروری
۶	۳-۴-۱ درآمد
۷	۴-۴-۱ سطح سواد(تحصیلات)
۷	۵-۴-۱ محل تولد
۷	۶-۴-۱ وضع فعالیت
۸	۷-۴-۱ نوع شغل
۸	۸-۴-۱ نوع تصرف واحد مسکونی
۸	۹-۴-۱ سن در هنگام ازدواج
۹	۱۰-۴-۱ تنظیم خانواده
۹	۱۱-۴-۱ سن
۹	۱۲-۴-۱ متغیر وابسته
۱۰	۵-۱ قلمرو مطالعاتی تحقیق
۱۰	۱-۵-۱ منطقه ۷ کرج
۱۰	۲-۵-۱ محله ها و شهرک های منطقه
۱۱	۳-۵-۱ پیشینه تاریخی کرج
۱۳	۴-۵-۱ موقعیت و تقسیمات کشوری
۱۵	۵-۵-۱ نقشه کرج
۱۶	۶-۱ اهمیت و نقش موقعیت اجتماعی
۱۷	۱-۶-۱ ملاک های تعیین کننده موقعیت اجتماعی
۱۸	۲-۶-۱ شاخص های تعیین پایگاه اجتماعی - اقتصادی
۱۸	۱-۲-۶-۱ تحصیلات
۱۹	۲-۲-۶-۱ شغل
۲۰	۳-۲-۶-۱ دارایی

فصل دوم: مروری بر ادبیات موضوع

۲۳	۱-۲-۲ مقدمه
۲۴	۲-۲ مباحث نظری تحقیق
۲۶	۱-۲-۲-۱- مراحل انتقالی جمعیت
۲۸	۱-۲-۲-۱-۱ عقاید و نظریات جمعیتی
۲۹	۲-۲-۲-۱-۲ الف- طرفداران افزایش جمعیت
۳۰	۲-۲-۲-۱-۳ ب- مخالفان افزایش جمعیت
۳۰	۲-۲-۲-۱-۴ پ- طرفداران جمعیت ثابت
۳۱	۲-۲-۲-۱-۵ ت- طرفداران جمعیت متناسب
۳۱	۲-۲-۲ نظریه مالتوس
۳۲	۲-۲-۳ نظریه لوید وارنر
۳۳	۲-۲-۴ نظریه پیتریم سوروکین
۳۵	۲-۲-۵ نظریه فریدمن
۳۵	۲-۲-۶ نظریه کالدول
۳۶	۲-۲-۷ نظریه چارچوب متغیرهای بینابینی
۳۸	۲-۲-۸ نظریه تعیین کننده‌های بلا فصل
۳۹	۲-۲-۹ نظریه اقتصاد فرزندان
۴۰	۲-۲-۱۰ نظریه هزینه اقتصادی فرزندان
۴۰	۲-۲-۱۱ نظریه رفتار مصرف کننده و اقتصاد باروری خانوار
۴۲	۲-۲-۱۲ نظریه ارزش فرزندان
۴۳	۲-۲-۱۳ نظریه جریان ثروت کالدول
۴۳	۲-۲-۱۴ نظریه گری بکر
۴۴	۲-۲-۱۵ نظریه وار
۴۴	۲-۲-۱۶ نظریه باروری و موقعیت اقتصادی و اجتماعی
۴۵	۲-۲-۱۷ باروری و تحصیلات
۴۵	۲-۲-۱۷-۱ نظریه هولسینگر و کاساردا
۴۵	۲-۲-۱۷-۲ نظریه کوچران
۴۶	۲-۲-۱۷-۳ نظریه هائورن
۴۶	۲-۲-۱۷-۴ نظریه کالدول
۴۶	۲-۲-۱۷-۵ نظریه تان و هینز
۴۶	۲-۲-۱۷-۶ نظریه بوگ
۴۷	۲-۲-۱۸ نظریه منزلت اجتماعی
۴۸	۲-۲-۱۹ مدل تحقیق
۴۹	۲-۱۹-۱ تعریف مدل تحقیق
۵۰	۲-۳ سؤالات یا فرضیه‌های تحقیق :

- ۵۰ ۱-۳-۲ فرضیه اصلی
- ۵۰ ۲-۳-۲ فرضیه های فرعی
- ۵۰ ۳-۳-۲ در کنار پرسش های فوق ، پرسش های زیر نیز وجود دارد

فصل سوم: کلیاتی در باب جمعیت و باروری

- ۵۲ ۱-۳ تحقیقات در جهان و ایران
- ۵۲ ۱-۱-۳ تحقیقات در جهان
- ۵۳ ۱-۱-۱-۳ جمعیت و منابع
- ۵۴ ۲-۱-۱-۳ سیاست جمعیتی مربوط به باروری
- ۵۶ ۳-۱-۱-۳ بهداشت جمعیت
- ۵۶ ۴-۱-۱-۳ کنترل موالید و یا برنامه های تنظیم خانواده
- ۵۷ ۵-۱-۱-۳ رشد جمعیت و مشکلات ناشی از آن
- ۶۱ ۶-۱-۱-۳ چشم انداز جمعیت
- ۶۳ ۱-۶-۱-۱-۳ جمعیت و عوامل توسعه
- ۶۳ ۲-۶-۱-۱-۳ جمعیت و آموزش
- ۶۴ ۳-۶-۱-۱-۳ جمعیت و تغذیه
- ۶۶ ۴-۶-۱-۱-۳ جمعیت و مسکن
- ۶۶ ۵-۶-۱-۱-۳ جمعیت و اشتغال
- ۶۷ ۶-۶-۱-۱-۳ جمعیت و محیط زیست
- ۶۹ ۷-۶-۱-۱-۳ جمعیت، فقر و رشد اقتصادی
- ۷۱ ۸-۶-۱-۱-۳ جمعیت و بهداشت
- ۷۳ ۹-۶-۱-۱-۳ فقر، جمعیت و توسعه
- ۷۴ ۱۰-۶-۱-۱-۳ بهداشت باروری
- ۷۵ ۱۱-۶-۱-۱-۳ حقوق باروری
- ۷۶ ۱۲-۶-۱-۱-۳ تنظیم خانواده
- ۷۷ ۱۳-۶-۱-۱-۳ وضعیت اجتماعی جهان
- ۷۸ ۱۴-۶-۱-۱-۳ حقوق باروری زنان
- ۷۹ ۱۵-۶-۱-۱-۳ زنان، سالخورده شدن و سلامت
- ۸۱ ۱۶-۶-۱-۱-۳ زندگی طولانی تر، لزوماً به معنی زندگی سالمتر نیست
- ۸۳ ۱۷-۶-۱-۱-۳ آموزش راهی در جهت دستیابی به سلامت
- ۸۶ ۲-۱-۳ تحقیقات در ایران
- ۸۷ ۱-۲-۱-۳ برنامه های تنظیم خانواده در ایران

فصل چهار: روش تحقیق

- ۹۲ ۱-۴ مقدمه
- ۹۳ ۲-۴ روش تحقیق

۹۴ جمعیت آماری	۳-۴
۹۴ علل انتخاب موضوع	۴-۴
۹۵ حجم نمونه و روش نمونه‌گیری	۵-۴
۹۶ validity (روایی)	۶-۴
۹۶ Reliability (اعتماد)	۷-۴
۹۷ ابزار گردآوری اطلاعات	۸-۴
۹۷ تعریف روش پیمایشی	۹-۴
۹۸ فرایند پژوهشی پیمایش	۹-۴

فصل پنجم: تجزیه و تحلیل داده ها

۱۰۱ مقدمه	۱-۵
۱۰۲ مجموعه جداول توصیفی و نمودارها	۲-۵
۱۴۵ مجموعه جداول تبیینی و آزمون فرضیات	۳-۵
۱۴۵ ۱-۳-۵ مجموعه جداول تبیینی	۱-۳-۵
۱۵۴ ۲-۳-۵ آزمون فرضیات	۲-۳-۵
۱۶۳ ۳-۳-۵ نتایج رگرسیون چند متغیری	۳-۳-۵

فصل ششم: نتیجه گیری بحث و پیشنهادات

۱۶۷ ۱-۶ بحث و نتیجه گیری	۱-۶
۱۶۸ ۲-۶ پیشنهادات حاصل از تحقیق	۲-۶
۱۷۰ ۳-۶ پیشنهادات جانبی برای محققین بعدی	۳-۶
۱۷۱ فهرست منابع و مأخذ	
۱۷۱ فهرست منابع فارسی	
۱۷۳ منابع انگلیسی	
۱۷۴ پیوست ها	

فهرست جداول و نمودارها

صفحه	عنوان
۱۰۲	جدول شماره ۵-۲-۱ زنان برحسب دو گروه سنی
۱۰۲	نمودار شماره ۵-۲-۱ زنان برحسب سن
۱۰۳	جدول شماره ۵-۲-۲ زنان برحسب سن در هنگام اولین ازدواج
۱۰۳	نمودار شماره ۵-۲-۲ زنان برحسب گروه سنی به هنگام ازدواج
۱۰۴	جدول شماره ۵-۲-۳ همسران افراد مورد مطالعه بر حسب گروه سنی
۱۰۴	نمودار شماره ۵-۲-۳ همسران افراد مورد مطالعه بر حسب گروه سنی
۱۰۵	جدول شماره ۵-۲-۴ شوهران افراد مورد مطالعه برحسب سن به هنگام اولین ازدواج
۱۰۵	نمودار شماره ۵-۲-۴ شوهران افراد مورد مطالعه برحسب سن به هنگام اولین ازدواج
۱۰۶	جدول شماره ۵-۲-۵ زنان بر حسب محل تولد (خاستگاه اجتماعی)
۱۰۶	نمودار شماره ۵-۲-۵ زنان بر حسب محل تولد (خاستگاه اجتماعی)
۱۰۷	جدول شماره ۵-۲-۶ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس محل تولد (خاستگاه اجتماعی)
۱۰۷	نمودار شماره ۵-۲-۶ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس محل تولد (خاستگاه اجتماعی)
۱۰۸	جدول شماره ۵-۲-۷ زنان بر حسب سطح سواد (تحصیلات)
۱۰۸	نمودار شماره ۵-۲-۷ زنان بر حسب سطح سواد (تحصیلات)
۱۰۹	جدول شماره ۵-۲-۸ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس سطح سواد (تحصیلات)
۱۰۹	نمودار شماره ۵-۲-۸ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس سطح سواد (تحصیلات)
۱۱۰	جدول شماره ۵-۲-۹ زنان بر حسب وضع فعالیت
۱۱۰	نمودار شماره ۵-۲-۹ زنان بر حسب وضع فعالیت
۱۱۱	جدول شماره ۵-۲-۱۰ زنان بر حسب نوع شغل
۱۱۲	نمودار شماره ۵-۲-۱۰ زنان بر حسب نوع شغل
۱۱۳	جدول شماره ۵-۲-۱۱ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس وضع فعالیت
۱۱۳	نمودار شماره ۵-۲-۱۱ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس وضع فعالیت
۱۱۴	جدول شماره ۵-۲-۱۲ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس نوع شغل
۱۱۴	نمودار شماره ۵-۲-۱۲ شوهران افراد مورد مطالعه بر اساس نوع شغل
۱۱۵	جدول شماره ۵-۲-۱۳ زنان بر حسب نوع تصرف واحد مسکونی
۱۱۵	نمودار شماره ۵-۲-۱۳ زنان بر حسب نوع تصرف واحد مسکونی
۱۱۶	جدول شماره ۵-۲-۱۴ زنان بر حسب مالکیت خودرو
۱۱۶	نمودار شماره ۵-۲-۱۴ زنان بر حسب مالکیت خودرو
۱۱۷	جدول شماره ۵-۲-۱۵ افراد مورد مطالعه بر اساس قیمت خودرو
۱۱۷	نمودار شماره ۵-۲-۱۵ افراد مورد مطالعه بر اساس قیمت خودرو

- جدول شماره ۵-۲-۱۶ زنان بر حسب متوسط در آمد ماهیانه خانواده آنان ۱۱۸
- نمودار شماره ۵-۲-۱۶ زنان بر حسب متوسط در آمد ماهیانه خانواده آنان ۱۱۸
- جدول شماره ۵-۲-۱۷ زنان بر حسب تعداد فرزند در طول زندگی زناشویی ۱۱۹
- نمودار شماره ۵-۲-۱۷ زنان بر حسب تعداد فرزند در طول زندگی زناشویی ۱۲۰
- جدول شماره ۵-۲-۱۸ زنان بر حسب تعداد فرزند ایده آل برای خانواده ۱۲۱
- نمودار شماره ۵-۲-۱۸ زنان بر حسب تعداد فرزند ایده آل برای خانواده ۱۲۱
- جدول شماره ۵-۲-۱۹ زنان بر اساس پایگاه اجتماعی _ اقتصادی خانواد ۱۲۲
- نمودار شماره ۵-۲-۱۹ زنان بر اساس پایگاه اجتماعی _ اقتصادی خانواده ۱۲۲
- جدول شماره ۵-۲-۲۰ زنان بر اساس آشنایی با وسایل تنظیم خانواده در هنگام ازدواج ۱۲۳
- نمودار شماره ۵-۲-۲۰ زنان بر اساس آشنایی با وسایل تنظیم خانواده در هنگام ازدواج ۱۲۳
- جدول شماره ۵-۲-۲۱ زنان بر حسب چگونگی آشنایی با وسایل تنظیم خانواده در هنگام ازدواج ۱۲۴
- نمودار شماره ۵-۲-۲۱ زنان بر حسب چگونگی آشنایی با وسایل تنظیم خانواده در هنگام ازدواج ۱۲۵
- جدول شماره ۵-۲-۲۲ زنان بر حسب خوب بودن استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۲۶
- نمودار شماره ۵-۲-۲۲ زنان بر حسب خوب بودن استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۲۶
- جدول شماره ۵-۲-۲۳ زنان بر حسب استفاده نمودن از وسایل تنظیم خانواده ۱۲۷
- نمودار شماره ۵-۲-۲۳ زنان بر حسب استفاده نمودن از وسایل تنظیم خانواده ۱۲۷
- جدول شماره ۵-۲-۲۴ زنان بر حسب اینکه استفاده از وسایل تنظیم خانواده نیاز به مهارت دارد ۱۲۸
- نمودار شماره ۵-۲-۲۴ زنان بر حسب اینکه استفاده از وسایل تنظیم خانواده نیاز به مهارت دارد ۱۲۸
- جدول شماره ۵-۲-۲۵ زنان بر حسب سال های استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۲۹
- نمودار شماره ۵-۲-۲۵ زنان بر حسب سال های استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۲۹
- جدول شماره ۵-۲-۲۶ زنان بر حسب موارد استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۳۰
- نمودار شماره ۵-۲-۲۶ زنان بر حسب موارد استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۳۱
- نمودار شماره ۵-۲-۲۷ زنان بر حسب سطح تحصیلات آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۳۲
- جدول شماره ۵-۲-۲۷ زنان بر حسب سطح تحصیلات آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۳۲
- جدول شماره ۵-۲-۲۸ زنان بر حسب سطح تحصیلات همسران آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۳۳
- نمودار شماره ۵-۲-۲۸ زنان بر حسب سطح تحصیلات همسران آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۳۳

نمودار شماره ۵-۲-۲۹ زنان بر حسب سن ازدواج بر آگاهی آنان از استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۴
جدول شماره ۵-۲-۲۹ زنان بر حسب سن ازدواج بر آگاهی آنان از استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۴
جدول شماره ۵-۲-۳۰ زنان بر حسب تاثیر اشتغال بر افزایش آگاهی آنان در استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۵
نمودار شماره ۵-۲-۳۰ زنان بر حسب تاثیر اشتغال بر افزایش آگاهی آنان در استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۵
جدول شماره ۵-۲-۳۱ زنان بر اساس نوع اشتغال همسران بر آگاهی در استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۶
نمودار شماره ۵-۲-۳۱ زنان بر اساس نوع اشتغال همسران بر آگاهی در استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۶
جدول شماره ۵-۲-۳۲ زنان بر حسب میزان در آمد بالا خانواده بر آگاهی در استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۷
نمودار شماره ۵-۲-۳۲ زنان بر حسب میزان در آمد بالا خانواده بر آگاهی در استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۷
جدول شماره ۵-۲-۳۳ زنان بر اساس سپری شدن زمان بیشتر در بیرون از خانه بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۸
نمودار شماره ۵-۲-۳۳ زنان بر اساس سپری شدن زمان بیشتر در بیرون از خانه بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۸
جدول شماره ۵-۲-۳۴ زنان بر حسب استقلال آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۹
نمودار شماره ۵-۲-۳۴ زنان بر حسب استقلال آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۳۹
نمودار شماره ۵-۲-۳۵ زنان بر حسب مکان زندگی بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۰
جدول شماره ۵-۲-۳۵ زنان بر حسب مکان زندگی بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۰
جدول شماره ۵-۲-۳۶ زنان بر حسب سطح زندگی آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۱
نمودار شماره ۵-۲-۳۶ زنان بر حسب سطح زندگی آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۱
جدول شماره ۵-۲-۳۷ زنان بر حسب اعتقادات دینی آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۲
نمودار شماره ۵-۲-۳۷ زنان بر حسب اعتقادات دینی آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۲
جدول شماره ۵-۲-۳۸ زنان بر حسب آموزشهای دینی آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۳
نمودار شماره ۵-۲-۳۸ زنان بر حسب آموزشهای دینی آنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده.....	۱۴۳

- جدول شماره ۳۹-۲-۵ متغیر وابسته بر اساس استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۴
- نمودار شماره ۳۹-۲-۵ متغیر وابسته بر اساس استفاده از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۴
- جدول شماره ۱-۱-۳-۵ رابطه بین پایگاه اجتماعی- اقتصادی افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۵
- جدول شماره ۲-۱-۳-۵ رابطه بین وضع فعالیت افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۶
- جدول شماره ۳-۱-۳-۵ رابطه بین نوع شغل افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۷
- جدول شماره ۴-۱-۳-۵ رابطه بین سطح سواد (تحصیلات) افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۸
- جدول شماره ۵-۱-۳-۵ رابطه بین محل تولد افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۴۹
- جدول شماره ۶-۱-۳-۵ رابطه بین وضع فعالیت همسران افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۵۰
- جدول شماره ۷-۱-۳-۵ رابطه بین نوع شغل همسران افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۵۱
- جدول شماره ۸-۱-۳-۵ رابطه بین سطح سواد (تحصیلات) همسران افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۵۲
- جدول شماره ۹-۱-۳-۵ رابطه بین میزان متوسط درآمد افراد مورد مطالعه و میزان استفاده آنها از وسایل تنظیم خانواده ۱۵۳
- جدول شماره ۱-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۱ به نظر می‌رسد پایگاه اجتماعی- اقتصادی زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۵۴
- جدول شماره ۲-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۲ به نظر می‌رسد وضع فعالیت زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۵۵
- جدول شماره ۳-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۳ به نظر می‌رسد نوع شغل زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۵۶
- جدول شماره ۴-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۴ به نظر می‌رسد سطح سواد (تحصیلات) زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۵۷
- جدول شماره ۵-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۵ به نظر می‌رسد محل تولد زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۵۸
- جدول شماره ۶-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۶ به نظر می‌رسد وضع فعالیت همسران زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۵۹
- جدول شماره ۷-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۷ به نظر می‌رسد نوع شغل همسران زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۶۰
- جدول شماره ۸-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۸ به نظر می‌رسد سطح سواد (تحصیلات) همسران زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد ۱۶۱

- جدول شماره ۹-۲-۳-۵ فرضیه شماره ۹ به نظر می‌رسد درآمد زنان بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده تأثیر دارد..... ۱۶۲
- جدول (۱-۳-۳-۵): تحلیل رگرسیون چندمتغیری مربوط به تأثیر متغیرهای مستقل بر تمایل به استفاده از وسایل تنظیم خانواده..... ۱۶۳
- جدول (۲-۳-۳-۵) آزمون تحلیل واریانس یک راهه..... ۱۶۴
- جدول (۳-۳-۳-۵): نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری مربوط به تأثیر متغیرهای مستقل بر تمایل به استفاده از وسایل تنظیم خانواده..... ۱۶۵

چکیده

زمینه و هدف : کنترل رشد جمعیت یکی از مهمترین اولویت های بهداشتی کشورهای در حال توسعه و از جمله ایران است. استفاده صحیح از قرص های ضد بارداری می تواند نقش مؤثری را در این زمینه ایفا نماید. از همین رو در پژوهش حاضر با توجه به پایگاه اجتماعی-اقتصادی زنان همسر دار ۳۹ _ ۳۰ سال بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده را بررسی می نماید.

روش بررسی : پژوهشگر فرضیه را تدوین نموده و با استفاده از فرمول محاسبه حجم نمونه کوکران ، اندازه اطمینان ۹۵٪ آن نیز گزارش شد. در این روش آماری نسبت استفاده از وسایل تنظیم خانواده به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد و میزان تاثیر متغیرهای مستقل بر آن سنجیده شد تعداد ۴۱۱ نفر از زنان همسر دار ۳۹ _ ۳۰ سال را در سطح شهرستان کرج و در منطقه ۷ و به روش پیمایشی همراه با استفاده از پرسشنامه برگزیده و اطلاعات مورد نظر را، به طور تصادفی جمع آوری نموده است. نتایج اطلاعات به دست آمده نشان می دهد که :

- (۱) بین پایگاه اجتماعی _ اقتصادی زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۲) بین وضع فعالیت زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۳) بین نوع شغل زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۴) بین سطح سواد زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۵) بین محل تولد زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود ندارد و فرضیه رد شده.
 - (۶) بین وضع فعالیت همسران زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۷) بین نوع شغل همسران زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۸) بین سطح سواد همسران زنان و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده.
 - (۹) بین متوسط درآمد ماهیانه خانواده و استفاده از وسایل تنظیم خانواده ، رابطه معنی داری وجود دارد و فرضیه تایید شده .
- واژه های کلیدی: وسایل تنظیم خانواده ، کنترل رشد جمعیت ، قرص های ضد بارداری ، پایگاه اجتماعی - اقتصادی ،

مقدمه

جمعیت و مسائل مربوط به آن، از جمله مسائل چندبعدی و پیچیده جوامع انسانی است که هم تحت تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی فرهنگی، سیاسی و ... می‌باشد و هم تأثیرگذار بر آن. می‌توان گفت که مسائل جمعیتی و تغییر و تحولات مربوط به آن، به قدری گسترده و دارای پراکندگی است که تحت الشعاع و زیر سیطره‌یک نظریه یا فرمول خاصی قرار نمی‌گیرد بلکه حرکات جمعیتی خاص در یک جهت ویژه، احتمالاً در شرایط زمانی و مکانی متفاوت، علل مختلف و متنوع و بعضاً متضادی داشته است.

به عبارتی، جمعیت و مسائل مربوط به آن به عنوان یک مسئله اجتماعی از جمله مسائلی است که بیشترین تنش آرا را در این زمینه به دنبال دارد و دولتها نیز در مقابل این مسئله، سیاست‌های جمعیتی متعدد و متنوعی دارند. مثلاً پدیده باروری یکی از ابعاد مهم جمعیتی است که در بعضی از کشورها برای بالابردن میزان آن، سیاست‌های تشویقی اعمال می‌شود و در جامعه یا کشور دیگری به سبب بالارفتن آن، سیاست‌های تنبیهی اعمال می‌گردد:

در این مورد می‌توان از کشور چین که سیاست تک فرزندی و کشورهای اروپایی غربی که سیاست تشویقی را اعمال می‌کنند نام برد. همچنین قطعیت و ثبات در مسائل جمعیتی، کاربرد چندانی ندارد و برای تعیین ابعاد آن نمی‌توان از یک علت خاص استفاده کرد و از طرف دیگر رابطه علی ثابت و همیشگی بین متغیرهای آن وجود ندارد. ممکن است علت خاصی در یک زمان خاص باعث بالارفتن میزان باروری باشد و در یک زمان دیگر آن علت جای خود را به علت یا علل دیگری بدهد.

درواقع یکی از مسائل مهمی که در سال‌های اخیر نظر اقتصاددانان غربی را به خود مشغول داشته است تبیین ارتباط بین رشد جمعیت و توسعه اقتصادی بوده است. مسئله اصلی در این بحث این است که معلوم شود، کدام یک علت است و کدام یک معلول. به بیان دیگر: آیا رشد و توسعه اقتصادی سبب ایجاد کندهی یا تسریع در رشد جمعیت می‌شود یا این رشد جمعیت است که سبب کندهی یا تسریع در رشد و توسعه اقتصادی می‌گردد؟

پس سؤال اساسی دانستن این است که رابطه بین توسعه اقتصادی و اجتماعی و رشد

جمعیت چیست؟ این رابطه به چه میزان قدرتمند است و در چه جهتی عمل می‌کند؟

اینکه جوامع انسانی هر اندازه از لحاظ توسعه اقتصادی و اجتماعی محروم‌تر باشند به همان اندازه پُر اولادتر هستند. امروزه یک امر بدیهی به شمار می‌آید. پس اینکه عدم توسعه اقتصادی و اجتماعی و میزان مولید هم‌دوش و همراه هم هستند جای هیچ گونه بحث و تردیدی نیست ولی موضوعی که امروزه جای بحث و تردید دارد، تقدّم و تأخّر این دو پدیده نسبت به همدیگر است. این موضوعی دیرین و در بین جمعیت شناسان گذشته نیز همواره مورد بوده است.

فصل اول
کلیات طرح

۱-۱ بیان مسئله

خانواده هسته اصلی جامعه و یکی از قدیمی ترین گروه ها است. این گروه کارکردهای اجتماعی کردن فرزندان، مراقبت از سالمندان و کودکان، ایجاد آرامش روحی و روانی در اعضا را بر عهده دارد. هرچند که از کارکردهای خانواده در جامعه امروز کاسته شده و اثرات گذشته خود را بر روی جامعه به طور کامل ندارد ولی باز هم خانواده یکی از کانون های اصلی و تاثیر گذار است.

در کنار کارکرد های ذکر شده برای خانواده کارکرد تولید نسل، فرزندآوری و باروری رامی توان نام برد که هرچند این مفاهیم معنی صددرصد یکسانی را در جوامع مختلف ندارند ولی تکیه کلام و منظور اصلی ما در این جا (باروری) است که برای بقا زندگی زناشویی و جامعه يك امر الزامی است. خانواده با به دنیا آوردن و مراقبت از آن ها و جامعه پذیر نمودن فرزندان نخستین گام ها را برای به عهده گرفتن نقش های گوناگون در سایر گروه ها، نهادها و سازمان ها توسط فرزندان بر می دارد.

به رغم کاهش میزان باروری طی چند سال اخیر نباید از پیامد های افزایش جمعیت در سال های آینده غافل بود، زیرا اولاً اگر پایین ترین برآوردهای اعلام شده درباره نرخ کنونی رشد جمعیت (مثلاً ۳ درصد) را نه شده از طرف سازمان ثبت احوال کشور (را ملاک قرار دهیم باز هم) در سال های آتی شاهد از دیاد جمعیت قابل ملاحظه ای خواهیم بود که تامین نیازهای گوناگون آن ها با دشواری خواهد بود. ثانیاً طی چند سال اخیر بسیاری از افرادی که در سال های اولیه انقلاب با توجه به سیاست های تشویق مولید آن دوره زاده شده اند به سنین ازدواج و باروری رسیده اند و این مترادف زالد و ولد بیشتر و بالا رفتن نرخ رشد جمعیت در آینده است با در نظر گرفتن مطالب ذکر شده موضوع مورد مطالعه پژوهشگر در این پژوهش، بررسی تأثیرات پایگاه اجتماعی - اقتصادی زنان همسر دار ۳۹-۳۰ ساله بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده در منطقه ۷ کرج در سال ۱۳۸۹ است.

این جا مانند هر تحقیق پیمایشی دیگر، سعی ما این است که نقش این عوامل را که تغییرات و نوسانات آنها باعث گوناگونی در تعداد مولید می شود و نیز میزان تاثیر این فاکتورها را بر میزان باروری بررسی کنیم. پیشاپیش باید گفت که در علوم اجتماعی به علت پیچیدگی سازو کار های علمی مطمئناً این عوامل در یک شبکه تاثیر متقابل با یکدیگر بر باروری اثر می گذارد

و به طور قطعی این عوامل را از هم تفکیک کرد. بی شک به انجام رساندن این پژوهش و نتایج حاصله از آن می تواند به ترسیم هر چه بهتر سیاست های جمعیتی و برنامه ریزی منطقه ای و ملی در سطح کشور کمک قابل توجهی کند .

لذا شناخت خصوصیات باروری این منطقه به عنوان یکی از مسایل و مشکلات شهری به طور عام و آگاهی از پدیده باروری و زاد و ولد در این منطقه بطور خاص از اولویت خاصی برخوردار است. آیا بین « با توجه به مطالب فوق مساله اساسی در تحقیق حاضر این است که : آیا بین پایگاه اجتماعی، اقتصادی زنان همسر دار ۳۹-۳۰ ساله بر استفاده از وسایل تنظیم خانواده در منطقه ۷ کرج و عوامل تاثیر گذار بر آن رابطه معناداری وجود دارد؟